

LASI ILMAISEE ILOA, SURUA JA IHMETYSTÄ

Johannes Rantasalo kommentoi maailmanmenoa teoksillaan

Johannes Rantasalo (s. 1968) tekee tutkimusmatkoja ihmisyyteen lasin avulla. Varsinkin uniikkiesineissään hän pohtii ihmisenä olemisen kysymyksiä ja tarkkailee ympäristöään. Usein hän löytää syvällisistäkin kysymyksistä niiden humoristisen puolen, kuten Pöö-valaisimessaan, joka vie mielikuvat toisaalta tuonpuoleiseen, toisaalta kepeään leikkillisyyteen.

Rantasalo työskentelee Lasisirkus-yrityksessään yhdessä lasinpuhaltaja Alma Jantusen kanssa. Lasissa Rantasaloa viehättää ennen kaikkea materiaalin nopeus ja plastisuus. Värikkään lasin ohella kirkkaan lasin ilmaisumahdollisuudet kiinnostavat.

Koulutuksesi?

- Opiskelin Lounais-Suomen käsi- ja taideteollisuusoppilaitoksen metalliopistossa lähes valmiiksi artonomiksi. Vain lopputyö jäi tekemättä, kun siirryin Wetterhoffin lasinpuhaltajia kouluttavaan yksikköön Nuutajärvelle. Sieltä valmistuin lasinpuhaltaja-artsaani v. 1995.
- Tärkeänä koulutuksenani pidän myös puolen vuoden harjoitteluaikaa, jonka työskentelin turkulaisen kuvanveistäjän Simo Heleniuksen työhuoneella.

Millä tavalla lasi astui elämääsi?

- Olin metallialan opintojeni loppuvaiheessa, kun kaverini huomasi, että Nuutajärvellä aloitetaan lasinpuhaltajien koulutus. Lasi oli aina kiinnostanut minua, mutta en tuntenut materiaalia ennestään. Kiinnostus pani minut hakemaan koulutukseen, jonne myös pääsin. Se oli kaikkien aikojen ensimmäinen lasinpuhaltajan tutkintoon tähtäävä kurssi Nuutajärvellä.

Työkokemuksesi?

- Valmistumiseni jälkeen hankin kokemusta sekä studiolasin valmistamisesta että lasitehtaassa työskentelystä.
- Tein studiolasia Nuutajärvellä Art Glass Teamissa kolmisen vuotta, jonka jälkeen lähdin työparini Alma Jantusen kanssa vuodeksi työhön Norjaan Hadelandin lasitehtaaseen. Sen jälkeen harkitsimme lasihtyyn perustamista Turkuun, työskentelimme jonkin aikaa Suomenlinnassa Helsingissä sijaitsevassa lasihtyissä, ja päädyimme lopulta takaisin Nuutajärvelle, jonne perustimme yhteisen Lasisirkus-yrityksemme ja lasipajan.

Missä työskentelet?

- Työskentelen Nuutajärvellä työparini Alma Jantusen kanssa. Puhallustyötä teemme Lasikompanian hytissä, jonka perustajajäseniä olemme. Yrityksemme nimi on Lasisirkus.

Minkälaisia lasia teet?

- Valmistan sekä käyttö- että taidelasia. Taide-esineitä teen mieluiten ilman muuttia, vapaasti puhaltamalla ja muotoillen. Viime aikoina olen ruvennut yhdistämään esineisiini metalleja, ja voin näin käyttää hyödykseni metalli-artenomiopintojani.
- Sisällytän esineisiini mielellään huumoria ja iloa.
- Käytän melko paljon kirkasta lasia. Värikäs lasi tulee puolestaan esiin Lasisirkuksen käyttöläseissa.

Mitä haluat tuoda esineilläsi esiin?

- Taidelasissani pohdin aika paljon ihmisyyttä ja tuon esiin omia näkemyksiäni.
- Kokeilen myös mielelläni lasin ilmaisuvoiman ja tekniikan rajoja. Vanhat tekniikat ovat hyväksi havaittuja, mutta joskus on kiintoisaa yrittää tehdä sama toisin. Huomaan myös olevani yhä kiinnostuneempi isojen lasiteosten tekemisestä. Siinä tulevat rajat monin tavoin vastaan.

Mistä saat aiheesi?

- Ympäristöstä elämästä.
- Joskus sarjatuotanto antaa aiheen uniikkiin, joskus päinvastoin.

Parasta työssäsi?

- Pidän lasin nopeudesta ja plastisuudesta. Kun massaa ottaa uunista, se säilyttää muovautuvuutensa vain lyhyen hetken. Siinä ei enää suunnitella ja mietitä, vaan tehdään.
- Käsillä muovaaminen ja suora kontakti materiaaliin miellyttävät.
- On riemastuttavaa, kun jokin etukäteen täysin epävarma tekninen tai sisällöllinen kokeilu onnistuu.

Haastavinta työssäsi?

- Tilaustyöt, joissa asiakas vaatii täysin toiveidensa mukaista esinettä. Silloin täytyy selvittää perusasioita lasinpuhalluksesta ja lasin mahdollisuuksia, sillä vain harva tietää, mitä lasilta voi vaatia.

Mitä tarvitse ympärillesi, jotta voit keskittyä työntekoon?

- Kaikkein ensimmäiseksi työparini Alma Jantusen. Olemme työskennelleet koko uramme kahdestaan, ja oppineet tarvitsemaan toisiamme. Työnjakomme sarjatyössä on muokkautunut siten, että minä teen varsinaisen puhallustyön, Alma viimeistelytyön. Uniikkejamme teemme toki omin päin.
- Ympäriällä täytyy olla myös perusrauha eikä ylimääräistä meteliä. Onneksi olen jo tottunut siihen, että Nuutajärvellä työskentelemme näytöshytissä, ja yleisö saa vapaasti seurata työskentelyämme.

Mikä on paras vuorokaudenaika työskennellä?

- Aamut ovat hyviä, sillä ulkoiset ärsykkeet, kuten puhelin, ovat vielä vähissä. Aloitamme yleensä hytissä klo 7.
- Ideoita tulee usein illalla ennen nukahtamista.

Mottosi?

- Ei ole kiteytynyt, mutta mottoni liittyy ihmisenä olemiseen ja omaan paikkaani yhteisössä.

Perheesi?

- Avovaimo Kipo, joka on myös lasinpuhaltaja, sekä tyttäret Ruuth (s. 2005) ja Irma (s. 2006). Kotonamme pyörivät myös kissamme Honda ja Manne.

Asuinpaikkasi?

- Nuutajärvi

Kuvaile itseäsi muutamalla sanalla?

- Hieman hapokas, kevyesti pirskahteleva, viipyilevä, väriltään syvänpunainen.

Paras rentoutumiskeinosi?

- Perheen parissa vietetyt hetket, kun kaikilla on hyvä olla.
- Tanssiminen aamuun asti, johon tosin nykyisin on vain harvoin tilaisuus.

Mitä harrastat?

- Perhe-elämää. Jos joskus ehdin kävelylle metsään, niin lähdän.

Tulevaisuudentavoitteesi?

- Haluan tehdä tätä työtä edelleen omilla ehdoillani ja suuntautua yhä enemmän taiteelliseen ja kokeilevaan työskentelyyn.
- Ensimmäinen yksityisnäyttelyni on Helsingissä lokakuussa 2007. Niitä lisää.
- Olla apuna muiden taiteenalojen ammattilaisille, jotta nämä löytäisivät lasin yhdeksi omien teostensa materiaaleiksi.

Mikä olisit, jos et olisi lasinpuhaltaja?

- Tekisin jotakin konkreettista avustustyötä. Olisin ehkä mielisairaanhoitaja, vanhustyössä tai työssä sosiaalialalla.